

Europski parlament glasovao za AccessibleEU centar

Odbor Europskog parlamenta za unutarnje tržište i zaštitu potrošača glasovao je o izvješću koje ocrtava stajalište Europskog parlamenta o centru AccessibleEU, jednoj od najvažnijih inicijativa sadržanih u Strategiji o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030. Izvješće je usvojeno s 43 glasa zastupnika u Europskom parlamentu za te jednim suzdržanim. Planiran za uvođenje u 2022. godini, AccessibleEU centar ima za cilj podržati implementaciju EU zakonodavstva koje se tiče pristupačnosti kroz olakšavanje pristupa relevantnom znanju i resursima. Kroz ovo izvješće Europski parlament fokus stavlja na pojedinosti koje se tiču očekivanja europarlamentaraca od Europske komisije i država članica u pogledu aktivnosti koje će imati utjecaja na živote 100 milijuna osoba s invaliditetom.

Izvješće je konzultirano sa stručnjacima iz domene pristupačnosti, kao i s organizacijama koje predstavljaju osobe s invaliditetom, poput Europskog foruma za osobe s invaliditetom. Usvojeni tekst poziva Europsku komisiju da kroz AccessibleEU centar osigura neophodnu suradnju između javne uprave, aktera iz gospodarstva, profesionalaca u području pristupačnosti te osoba s invaliditetom i njihovih predstavničkih organizacija. Europski parlament drži kako je to neophodno za alokaciju „adekvatnog financiranja u pogledu financijskih i ljudskih resursa“ te za uspostavu „tajništva i foruma koji će upravljati i voditi rad Centra“, kao i „specijaliziranih podskupina stručnjaka za određena područja“, kao što su urbanizam, javna nabava, digitalne tehnologije, mediji i kultura, transport, tehnologije u nastajanju i asistivne tehnologije, između ostalog. Europski parlament također sugerira da Centar usvaja godišnji program rada. Uz to, poziva države članice da „uspostave nacionalna središta za pristupačnost, koja bi mogla sadržavati kontaktne točke i ogledne skupine stručnjaka za zajednički

rad s centrom AccessibleEU za provedbu, praćenje i provođenje zakonodavstva koje se tiče pristupačnosti.“

Što se tiče funkcija za koje bi Europski parlament preferirao da AccessibleEU centar poduzme, europarlamentarci predlažu:

- ponuda smjernica i obuke, kao i inspiriranje razvoja javnih politika i inovacija na nacionalnoj i razini EU-a, uključujući identifikaciju i dijeljenje najboljih praksi u različitim sektorima;
- pružanje savjeta, uključujući smjernice, relevantnim institucijama EU-a i tijelima te državama članicama u području unutarnje politike koja se tiče pristupačnosti;
- identificiranje i pomoć u pogledu prevladavanja praznina i nedosljednosti u trenutnom zakonodavstvu, pružanje preporuke javnih politika za ažuriranje i razvijanje zakona koji se tiču pristupačnosti;
- provođenje istraživanja i studija;
- podrška državama članicama za razvijanje obrazovnih programa o pristupačnosti, za povećavanje broja profesionalaca u području pristupačnosti te pružanje obuke za EU i nacionalne javne dužnosnike i zainteresiranu javnost, uključujući osobe s invaliditetom;
- ispunjavanje uloge u sustavu postavljanja standarda u trenucima razvijanja standarda pristupačnosti te osiguravanje stručnosti i pomoći Europskoj komisiji vezano uz standardizaciju koja se tiče pristupačnosti, kao i izrada nacrtu tehničkih specifikacija za podršku javnim politikama koje se tiču pristupačnosti.

Konačno, u zaključku izvješća traži se od Europske komisije da evaluira učinkovitost i

dodanu vrijednost AccessibleEU centra nakon pet godina te „na temelju ovih procjena, poduzme odgovarajuće korake za ažuriranje i poboljšavanje Centra, uključujući evaluaciju moguće uspostave (EU regulatorne) agencije, ako ciljevi navedeni u njegovom nalogu ne budu ispunjeni“.

(Izvor: www.edf-feph.org)



Politički forum na visokoj razini 2022.

Sastanak političkog foruma na visokoj razini održan je od u periodu od 5.do 7.te od 11. do 15. srpnja 2022. godine pod okriljem Ekonomskog i socijalnog vijeća UN-a. Tema ovogodišnjeg Forumu bila je „Oporavak od bolesti koronavirusa (COVID-19) u boljem svjetlu uz unaprjeđenje pune provedbe Programa održivog razvoja do 2030“. Događaj je obuhvatio i trodnevni ministarski segment te je usvojena Ministarska deklaracija.

Dok se svijet bori s oporavkom od pandemije COVID-19 usred stalne krize, na Forumu je naglasak stavljen na pitanje kako javne politike oporavka mogu preokrenuti negativne učinke pandemije na ciljeve održivog razvoja i usmjeriti države na put ostvarenja vizije Programa 2030. Naglasak je stavljen na ciljeve održivog razvoja 4, o kvalitetnom obrazovanju, 5, o jednakosti spolova, 14, o životu pod vodom, 15, o životu na kopnu te 17, o partnerstvima za ciljeve. U obzir su uzeti različiti učinci pandemije COVID-19 na sve ciljeve održivog razvoja, kao i integrirana, nedjeljiva i međusobno povezana priroda ciljeva. Ukupno je 44 zemalja ponudilo dobrovoljne nacionalne preglede implementacije Programa održivog razvoja do 2030.

Nažalost, osobe s invaliditetom bile su nerazmjerno pogođene učincima pandemije COVID-19 i uvelike su isključene iz vladinih politika odgovora i oporavka zbog stalnih izazova s kojima se suočavaju, uključujući neodgovarajuće sustave prikupljanja podataka, nepristupačnu infrastrukturu zdravstvene skrbi, systemske, institucionalne i prepreke u stavovima te poteškoće u pristupu informacijama o pandemiji COVID-19. UN-ov Odbor za prava osoba s invaliditetom stoga je potaknuo države da se pozabave specifičnim učincima pandemije COVID-19 na invaliditet u svim ciljevima održivog razvoja, uzimajući u obzir njihovu integriranu prirodu. Konkretnije, u vezi s ciljevima održivog razvoja razmatranima na Forumu, Odbor je identificirao niz akcijskih točaka i preporuka javnih politika u područjima koja su bila uvelike pogođena tijekom pandemije:

- podaci: učinkovite politike i strategije za ublažavanje nerazmjernog utjecaja koji su osobe s invaliditetom doživjele tijekom pandemije ne mogu se razviti bez prikupljanja, analize i stavljanja na raspolaganje raščlanjenih podataka;
- sudjelovanje: osobe s invaliditetom i njihove reprezentativne organizacije moraju aktivno i učinkovito sudjelovati te biti smisleno konzultirane o razvoju, provedbi i praćenju svih aspekata politike odgovora i oporavka od pandemije COVID-19;
- pristup informacijama: javne informacije o pandemiji COVID-19 trebaju biti izrađene u pristupačnim formatima kako bi se osiguralo da su pristupačne svim osobama s invaliditetom, uključujući osobe s intelektualnim teškoćama;
- rodno uvjetovano i nasilje na temelju invaliditeta: zaštita sigurnosti osoba s invaliditetom, posebice žena i djevojaka s invaliditetom, od nasilja trebala bi biti prioritet države u svakom trenutku, a posebno tijekom pandemije kada se rizik povećava–nasilje na temelju invaliditeta i rodno uvjetovano nasilje suštinski je povezano s ciljem održivog razvoja 5, o ravnopravnosti spolova te 16, o miru, pravdi i jakim institucijama;
- socijalna zaštita: osnovna financijska potpora osobama s invaliditetom, kao što je invalidnina, mora biti zaštićena tako da sredstva koja im se dodjeljuju ne budu pod utjecajem krize i da pokriju troškove povezane s invaliditetom;
- zdravlje: kako bi se spriječilo pogoršanje fizičkog i mentalnog zdravlja, potrebno je uložiti sve napore kako bi se osigurao redovit pristup lijekovima, medicinskim potrepštinama, zdravstvenim radnicima (uključujući terapeute) te asistivnim uređajima;

- obrazovanje: treba poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osiguralo da djeca s teškoćama u razvoju imaju potpun i jednak pristup obrazovanju, uključujući i tijekom razdoblja učenja na daljinu;
- međunarodna pomoć: na međunarodnu suradnju poziva se iu cilju održivog razvoja 17 i u članku 32. Konvencije o pravima osoba

(Izvor: hlpf.un.org, sustainabledevelopment.un.org)



**HIGH-LEVEL POLITICAL FORUM
ON SUSTAINABLE DEVELOPMENT**

EDF informirao države članice EU o zapošljavanju osoba s invaliditetom

Vijeće Europske unije održalo je ministarski sastanak Vijeća za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravstvo i pitanja potrošača (EPSCO) u Luksemburgu 16. srpnja 2022. Francusko predsjedanje pritom je uključilo u dnevni red raspravu o zapošljavanju osoba s invaliditetom, a posebno nadolazećem Paketu mjera za zapošljavanje te pozvalo Europski forum za osobe s invaliditetom (EDF) da ponudi uvodne napomene.

Nije uobičajena situacija u kojoj je organizacija civilnog društva pozvana da se izravno obrati ministrima, što je izvrstan napredak koji pokazuje kako države članice sve više razmatraju važnost uzimanja u obzir glasa osoba s invaliditetom. Ova je vrijednost također bila istaknuta sudjelovanjem Helene Dalli, povjerenice za ravnopravnost te povratnom informacijom na raspravu koju je svaka država članica dala. To je bila najviše komentirana točka dnevnog reda na ovom sastanku.

Ministri su raspravljali o tome kako povećati stope zaposlenosti osoba s invaliditetom, kako ukloniti prepreke za zapošljavanje osoba s invaliditetom te djelovati kroz učinkovite mjere za promicanje njihove profesionalne inkluzije. Ova rasprava podržava buduće mjere koje će Europska komisija predložiti u rujnu u okviru Paketa mjera za zapošljavanje.

Albert Prevos, član Izvršnog odbora EDF-a, predstavio je opći kontekst zapošljavanja osoba s invaliditetom u EU, ističući najhitnije potrebe i probleme, kako na razini država članica, tako i na razini EU-a.

Nakon navođenja pojedinosti o tome kako će postojeće i buduće mjere biti podrška procesu

(Izvor: www.edf-feph.org)

inkluzije, objasnio je kako je od najviše važnosti da države članice „podrže implementaciju postojećih mjera i ispune praznine Paketa mjera za zapošljavanje“. Ove mjere neće polučiti rezultate, osim ako države članice ne poduzmu odgovarajuće korake prema rješavanju trenutnih prepreka, a osim njih, s mnogim preprekama će se dalje trebati suočavati, budući da su izvan polja koja pokrivaju aktualne mjere. Stoga, objasnio je da „se trebamo uhvatiti u koštac s brojnim drugim strukturalnim neučinkovitostima koje još uvijek ometaju razvitak istinski inkluzivnog europskog tržišta rada“, kao što su:

- Uspostavljanje zajedničkog priznanja statusa osobe s invaliditetom između država članica, uz garantiranu pokrivenost troškova vezanih za invaliditet, kako bi se dopustila sloboda kretanja za radnike osobe s invaliditetom u Europskoj uniji;
- fokusiranje na kvalitetu kreiranih radnih mjesta, a ne isključivo na stope zaposlenosti u kvantitativnom smislu;
- jamčenje minimalne plaće i jednakih prava za radnike u zaštitnim okruženjima;
- pokretanje programa za poticanje aktivnosti osoba s invaliditetom koje se trenutno smatra neaktivnima, no koje bi mogle imati koristi od pristupa redovnom tržištu rada;
- osvještavanje poslodavaca o pravilima za zapošljavanje i potencijalu radnika osoba s invaliditetom, kroz eliminaciju neutemeljene stigmatizacije s kojom se i dalje suočavaju u pogledu mogućnosti i prisutnosti.



Skori početak provedbe ESF+ Programa Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027. ukupne vrijednosti 2,27 milijarde eura

Nakon intenzivnog završnog kruga pregovora s Europskom komisijom, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike je 15. srpnja 2022. službeno dostavilo završnu verziju Programa Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027. Završetak formalnog procesa i službeno usvajanje programa očekuje se na jesen, nakon čega slijede prvi ESF+ natječaji. Riječ je o Programu koji predviđa ulaganja u područjima zapošljavanja, obrazovanja, socijalnog uključivanja, zdravstvene i dugotrajne skrbi, ukupne vrijednosti 2,27 milijardi eura (EU udio 1,93 milijardi eura).

Kontinuitet ulaganja u odnosu na razdoblje 2014. – 2020. ogleda se u nastavku financiranja mjera aktivne politike zapošljavanja, pomoćnika u nastavi za učenike s teškoćama, osobnih asistenata za osobe s invaliditetom, stipendija za studente iz ranjivih skupina, ulaganja u vrtiće, specijalizacija za liječnike i usavršavanja medicinskog osoblja, procesa deinstitucionalizacije i transformacije, osiguranja školske prehrane za ranjivu djecu te podjele hrane i materijalne pomoći, širenja socijalnih usluga za ranjive skupine, uključujući

(Izvor: www.mrosp.gov.hr)

hrvatske branitelje, ulaganja u socijalno uključivanje kroz kulturu, turizam i sport te provedbeprograma Zaželi, usmjerenog na pomoć i podršku starijim i nemoćnim osobama u svakodnevnom životu.

Od novih ulaganja kroz ESF+ program financirat će se uvođenje financijskih instrumenata za mikro i male poduzetnike te društvena poduzeća, ciljano ulaganje u podršku za uvođenje cjelodnevne škole, besplatnu pomoć u učenju i izvanškolske aktivnosti za djecu u riziku od siromaštva te ulaganja u dugotrajnu skrb. Posebna pozornost će se posvetiti ulaganju u vještine, kroz financiranje mjera obrazovanja za 75 tisuća zaposlenih i nezaposlenih osoba. Program će doprinijeti ostvarenju nacionalnih ciljeva Akcijskog plana za provedbu Europskog stupa socijalnih prava do 2030. godine: povećanju stope zaposlenosti na 75 posto, povećanju sudjelovanja u cjeloživotnom učenju na 55 posto te smanjenju stope rizika od siromaštva i socijalne isključenosti na 15 posto.

